

Ateşkes Anlaşması

İşaretler, İçerikler ve Tepkiler

Bilgilerin
Raporu

جسور للدراسات
JUSOOR for STUDIES

"Jusoor for Studies" Center is an independent institution specialized in disseminating information, conducting studies and research concerned with political, social, economic, and legal affairs in the Middle East with a special focus on Syrian affairs. Jusoor extends bridges for authorities and decisions makers in different state specializations and development sectors. Jusoor aims to help them to make balanced decisions regarding issues in the region by providing them with data and detailed realistic scientific reports.

All Rights Reserved
Jusoor for Studies
2016 ©

TURKEY - GAZIANTEP
info@jusoor.co
www.jusoor.co

Contents

Birinci: Anlaşma ve içerikleri	3
Anlaşma Öncesinde İşaretler	3
Anlaşmanın İçeriği	4
Anlaşmaya Katılanlar	6
Anlaşmanın İmzalanmasını Takip Eden Çelişkiler	7
İkinci: Tepkiler	12
Yerel Tepkiler	12
Suriye Rejimi	12
Uluslararası Tepkiler	17
Güvenlik Konseyi	17
Rusya	18
Birleşmiş Milletler	18
Avrupa Birliği	19
Fransa	19
Arap ve Bölgesel Tepkiler	20
Türkiye	20
İran	20
Arap Devletlerin Birliği	21
Katar	22
Suudi Arabistan	22
Bahreyn	22
Mısır	22
Ürdün	23
Tunus	23
Cezayir	23

Birinci: Anlaşma ve İçerikleri

Anlaşma Öncesinde İşaretler

Son zamanlarda rejim güçleri muhaliflerin kontrolünde olan bölgeleri ele geçirmeyi tamamladı, bu bölge sakinlerini yerlerinden tehcir etme anlaşmasını yapan Türkiye Rusya ve İran'ın girişme neticesinde olmuştur, bölge sakinleri şehir dışına batı Halep şehrine çıkmak isteyen siviller ve muhalif gruplar hafif silahları ile çıkmak istemiştir, ancak bütün tarafların ateşkes duyurusunu uygulamak ve muhaliflerin kuşatması altında olan 4000 kişiyi İdlip şehrinin Kıfarye ve Fuaa köylerinden tahliye etme karşılığında gelmektedir, Halep doğusunda otobüslerin çıkışında birçok engellerin olmasına rağmen, rejim güçleri ve kendisine destek veren yabancı milisler Lübnanlı Hizbullah Partisi gibi kuşatma altında olan doğu Halep mahallerinden yaklaşık 35 bin kişiden fazla şehirden tahliye edilmiştir¹.

Rusya bu anlaşma sayesinde sadece Halep için değil Suriye genelinde ateşkes sağlanması için çok baskı yapmıştır, Halep anlaşmasından önce muhalif gruplarından isteklerde bulunmuştur, baskıların sonucu Moskova'da /20/12/2016/ Türkiye, Rusya ve İran dışişleri bakanları üçlü toplantı yapmakta neticelenmiştir, ve bu toplantının sonucu Suriye sorunu çözmek için bir taslak olarak ortak bir anlayış formül üzerinde üç ülke arasında anlaşma olmuş ve bu anlaşmaya (Moskova Duyurusu) adı verilmiştir, anlaşma Suriye'nin toprak bütünlüğü koruyacak bir şekilde, egemenlik, demokratik ve laiklik olarak güvence vermektedir, ayrıca sivillerin ve muhaliflerin Halep doğusundan çıkmasını sağlayan Rusya, İran ve Türkiye bu ortak çabaları hoş karşılayarak tarafların bu duyuruda katılım hazırlığında rejim ve muhalefet arasında anlaşmaya kefil olmaktadır.

Rusya dışişleri bakanı Sergey Lavrov'un tanımlamasına göre bu üçlü anlaşma çerçevesinde Rusya, İran ve Türkiye Suriye konusunda en etkileyicidir, çünkü bu durumda uluslararası toplum Suriye için kararlar verememiştir ve desteklememiştir ve Washington bu ortak² işte katılımını teyit etmemiştir.

Rusya ve Türkiye arasındaki yoğun görüşmelerin birkaç gün sonra iki taraf arasında Suriye genelinde ateşkes taslağına anlaşma oldu, bu anlaşma Rusya Suriye rejimine baskı edip anlaşmayı kabul ettirmesi ve Türkiye kendi rolünü oynayıp bu taslağı muhalif silahlı guruplara sunup ateşkes

anlaşmasına taahhüt ettirmek, ve sonra ateşkes duyurusu 12/30/2016³ geceleri 12 gerçekleşmiştir.

Anlaşmanın İçeriği

Anlaşmanın içeriği Türkiye ve Rusya'nın çabaları olarak Suriye'de kapsamlı bir siyasi çözüme ulaşmak için görünür, ve şiddeti durdurarak uzun zamandan beri insani yardımları ulaştırmak.

Fetih el-Şam – el-Nusra konusunda ateşkes anlaşmasında anlaşmazlık olduğunu söylenmektedir, ve anlaşmanın maderinde kendisini istisna etmeyi vurgulamıştır, ve anlaşma ifadesinde (Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından verilen karara göre bu anlaşmada terör grupları yer alamaz).

Diğer bir maddeye göre Türkiye'yi ve Rusya'yı bu anlaşmanın ana destekçisi ve garantör sıfatıyla söz vermiştir, ve bir sonraki gelen madde 'de karşı karşıya gelmemek için kontrol ettikleri yerleri genişletmemek, hava saldırıları dahil ve iki tarafın silahlı saldırıları durdurması için taahhüt etmişlerdir.

Anlaşma başka bir madde hakkında vurgulanarak bütün tarafların ateşkes anlaşmasında taahhüt edip ve iki tarafın takibinde Ankara ve Moskova düşmanlık işlerin durdurulması için güçlü bir şekilde destek vermek.

Beşinci madde' de sahada bulunan muhalif gruplara etkisi olan ülkeler adlarını söylemeden, muhalif gruplara hem de Suriye rejimine referans olarak kendilerine tavsiyeler vermek ve böylece gerekli desteği verip ateşkesin devamını sağlamak amacıyla gerçek bir önem kazanırdır.

Anlaşmada Türkiye'nin rolü Halep şehrinden (tahliye) işlemini tamamlamak için önemli bir rol oynadığı ve tespit edilen saat 12 gece 30/Aralık/2016/⁴ tarihinden itibaren ateşkesin Suriye genelinde gerçekleştiği söylenmektedir.

Suriye'de ateşkes ile ilgili olarak Ankara'da gerçekleştirilen müzakerelerin sonucunda bir doküman gösterildi (**Ek 1 bakınız**), İstişareler siyasi çözüm sürecini başlatmak için gerekli adımları içermektedir, bu ateşkes anlaşmasının metninde uygulamalı bir tanımlamadır.

Dokümanın belirttiğine dayalı olarak beş maddeden oluşan görüşmelere katılan 13 muhalif grup taahhüt edip ve özel bir heyet oluşturup 16 ocak 2017 süre içinde müzakerelerin içeriklerini belirtmek ve sonra heyet Müzakereleri için Yüksek Konsey'den bağımsız olması, 23 ocak 2017 tarihinde Kazakistan'ın başkenti Astana'da başlatılması beklenmektedir,

Müzakereleri için Yüksek Konseyi daha önce ateşkes anlaşmasını hoş karşılayarak herkesi bu anlaşmaya uymak için bir çağrıda bulundu, yanı sıra Rusya ve Türkiye doğrudan katılımı olarak ateşkes anlaşmasında rejim ve muhalif grupların garantörü görülmektedir .

Siyasi bir çözüm için önceki müzakerelerin aksine, doküman metninde belli olduğu gibi "Suriye'de düşmanlık işlerin durdurulmasını" destekleyen muhalifler 30/ aralık / 2016/tarihinde görüşmelere katılacaklar, ek olarak Suriye'de kapsamlı bir alternatif siyasi çözümün olmamasını vurgulayıp ülke için acil bir şekilde siyasi sürecin başlatılması, 2012 Cenevre açıklamasının metninde ve Birleşik Milletler Güvenlik Konseyin No 2254 kararı üzere bu görüşmelere katılacaklar, ayrıca Birleşmiş Milletler beklenen görüşmelere de katılacaklar.

Rus ve Türk garantör himayesinde gerçekleşecek müzakereler sırasında ortak çalışmanın sonucunda, doküman her iki tarafa yani rejim ve Suriye muhalefetine Suriye krizini çözmek için en kısa zamanda bir yol haritasını hazırlamak düşer.

Dokümanın son maddesinde belirtildiği gibi bu anlaşmaya Suriye muhalefeti imza attığı anda uygulanır ve Rusya doküman metninin benzer içeriliği ile katılır ancak Suriye Arap Cumhuriyetinin Lider temsilcisi tarafından imzası şartıyla bu anlaşma yasal olarak bağlayıcı netlik kazanır.

Bir önceki ile bağlantılı ikinci bir dokümanda (**Ek 2 bakınız**),13 grup iki kişiye yetki vererek yukarıda bahsedilen anlaşmaya imza atmalarını görev verdi, yetkiye göre 29/aralık/2016 bu tarih birinci dokümanın imza tarihi olarak: ((Suriye devriminin silahlı muhalif liderleri "isimleri ve imzası" barışçıl bir yolla Suriye krizine kapsamlı çözüm bir hedef olarak siyasi çözüm ile ilgili müzakerelerin başlaması için heyet kurulmasını ve anlaşma imzalanmasına Sn. Usame İbrahim Matramawi ve Sn. Munzer Serras beylere tam yetki veriyoruz))

Yetkiye imza atanlar: Faylak el-Şam, Cebhet – Ehil el-Şam, Sultan Murat Tümeni, Özgür İdlip Ordusu, Sukur el-Şam, Faylak el-Rahman, Cebhe el-

Şamiyye, Fasstakum Topluluğu, Ceyş el-İzze, Zafer Ordusu, Birinci Sahil Tümeni, İslam Ordusu ve İslam Şehitleri Tugayı.

Anlaşmaya Katılanlar

İki tarafın Rus ve Türk anlaşma garantörlüğü altında anlaşmaya yedi silahlı grup ek olarak Suriye rejimi' de imzaladı, ayrıca Rus tarafı İran tarafından tam taahhüt alıp Türk tarafına taahhüt verip ve anlaşma içeriği diplomatik açıklamalara bakmadan Tahrandan yazılı ve aleni bir şekilde desteklenmesini duyurmak.

Sn. Usame İbrahim Matramawi ve Sn. Munzer Serras anlaşma yetkilerine imzalayan silahlı gruplar (**Ek 2 bakınız**):

- 1- Faylak el-Şam, Munzer Serras imzaladı.
- 2- Sultan Murat Tümeni, Albay Ahmet Osman imzaladı.
- 3- Sukur el-Şam, Abdülhalim Mansur imzaladı.
- 4- Cebhe el-Şamiyye, Hüsam Yasin imzaladı.
- 5- Ceyş el-İzze, Binbaşı Cemil Salih imzaladı.
- 6- Birinci Sahil Tümeni, Muhammed Hüseyin Hacı Ali imzaladı.
- 7- İslam Şehitleri Tugayı, Muayyad Muhammed El-habib imzaladı.
- 8- Cebhet – Ehil el-Şam(Mücahitler Ordusu ve Şam Devrimcileri) Muhammed Abdul Muti Abdül hey imzaladı.
- 9- Özgür İdlip Ordusu, Yarbay Faris El-bayyüş imzaladı.
- 10- Faylak el-Rahman, Hail Halife imzaladı.
- 11- Fasstakum Topluluğu, Mustafa Mirro imzaladı.
- 12- Zafer Ordusu, Muhammed Ikrama imzaladı.
- 13- İslam Ordusu, Yamen Teljo imzaladı.

Rus savunma bakanlığı 7 Suriye muhalif gruplarından oluşan bir liste yayınlarak Suriye'de 29 dan 30 da /aralık/2016 tarihinde başlayan ateşkese dahil olduklarını duyurdu, bu 7 grup⁵:

- 1- **Faylak el-Şam:** 19 grup içermektedir, savaşçıların tam sayısı 4 bin askeri geçmektedir ve savaşları kırsal Humus, kırsal İdlip, kırsal Hama ve kırsal Halep'tedir.
- 2- **Ahrar el-Şam:** Hareket 80 gruptan fazladır, savaşçıların yaklaşık sayısı 16 bin askerdir ve savaşları kırsal Humus, kırsal İdlip, kırsal Hama ve kırsal Halep'tedir.

- 3- **İslam Ordusu:** 64 grup içermektedir, savaşçıların sayısı 12 bin askerdir ve savaşları bu şehirlerin kırsalında savaşıyorlar Humus, Şam, Lazkiye, Deraa, Der el-Zour, Hama ve Halep.
- 4- **Şam Devrimcileri:** 8 taburdan oluşmaktadır, savaşçıların sayısı 2500 askerdir ve savaşları bu şehirlerin kırsalında savaşıyorlar: Halep, İdlip ve Lazkiye.
- 5- **Mücahitler Ordusu:** 13 grup içermektedir, savaşçıların sayısı 8 bin askerdir ve savaşları bu şehirlerin kırsalında savaşıyorlar: Halep, İdlip ve Hama.
- 6- **İdlip Ordusu:** büyük 3 gruptan oluşmaktadır, savaşçıların sayısı 6 bin askeri geçmektedir ve İdlip kırsalında DAESH örgütüne karşı savaşıyorlar.
- 7- **Cebhe el-Şamiyye:** büyük 5 gruptan oluşmaktadır, savaşçıların tam sayısı yaklaşık 3 bin askerdir ve savaşları bu şehirlerin kırsalında savaşıyorlar: Halep, İdlip ve Şam.

Anlaşmanın İmzalanmasını Takip Eden Çelişkiler

Suriye rejiminin ateşkes hakkında verdikleri taahhütlere rağmen bir çok ihlaller meydana geldi, özellikle Barada Vadisinde ve bu ihlaller rejim ve Hizbullah tarafından devam ederse anlaşmaya imza atan muhalif gruplar ateşkes durdurulması için tehditlerde bulunmaya başladı.

Muhalif guruplar ve Rusya'nın imzaladığı anlaşma belgesinin mislini açık ve net olarak rejiminde imzalaması gerekiyordu ancak anlaşmanın içeriğine dair Rusya'nın açıklamaları tamamen çelişkili olmuştu, imzalanan anlaşmasının içeriğini yansıtmamaktadır, ayrıca rejimin imzaladığı belge muhalif gurupların imzaladığı belgeden farklı olduğunu söyleyen muhalif guruplar bir çok önemli nokta çıkarılmıştır. Müzüklerin sürdürülmesi mümkün olmayacak hale getirilmiştir, Binaenaleyh sadece muhalif guruplar tarafından imzalanan belge bağlayıcı olacağını ve başka bir belgenin kendilerini bağlamayacağını işaret etmektedirler.

Grupların açıklamasında Arap Metninde Olan Farklıklar:

Rejimin metni	Muhalefetin metni	İçeriği
rejimin belgesi bu başlıkla gelmiştir(barışçı yollarla Suriye krizine kapsamlı bir çözüm için bir siyasi çözüm yolunda görüşmelere başlamak amacıyla heyet kurulmasını bildirmek)	muhalefetin belgesi bu başlıkla gelmiştir(barışçı bir şekilde Suriye krizine kapsamlı bir çözüm için özel bir siyasi çözüm hedef olarak müzakerelerin başlangıcına heyet kurulması hakkında bir anlaşma)	Rejim tek taraftan ateş kesildiğini duyurdu ve Tür Rus anlaşmasına göre bu duyuru rejim iradesi ile değil diğer tarafların taahhütlerinden kaynaklanmaktadır ve muhalifler bu ateşkesi destekledi
Suriye hükümet(rejim ateşkes ilan etti)	Grupların liderleri 30/12/2016/ da ilan edilen ateşkesi destekledi ve ona katıldı.	Beraber katılmadılar önce rejim girişti sonra muhalefet katıldı.
Suriye hükümet(rejim ateşkes ilan etti)	Grupların liderleri 30/12/2016/ da ilan edilen ateşkesi destekledi ve ona katıldı.	Suriye hükümeti ateşkes değil, bir ateşkes için bir sistem duyurdu ve bu nedenle kapsamlı değildir, sistem olarak belirli tekniklere göre anlaşmanın bir parçası olmadan askeri gücünü kullanabilir
Suriye krizine kapsamlı bir çözüm olmalı ve 2254 karar ile ilgili siyasi süreç başlatmak için rehberiler gerek	Suriye krizine kapsamlı bir çözüm olmalı, 2012 yılında Cenevre açıklamasına göre ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyin 2254 kararında belirtildiği üzere acil bir şekilde siyasi süreç başlatması gerek	Cenevre açıklamasının hiçbir sözü yoktur, sadece rehberlik ettiğini 2254 kararında
Suriye krizine kapsamlı bir çözüm olmalı ve 2254 karar ile ilgili	Suriye krizine kapsamlı bir çözüm olmalı, 2012 yılında Cenevre açıklamasına göre ve	Rejimin belgesinde krizin kapsamlı bir çözüm yapısı

siyasi süreç başlatmak için rehberiler gerek	Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyin 2254 kararında belirtildiği üzere acil bir şekilde siyasi süreç başlatması gerek	hakkında sözü gelmemiştir, askeri, güvenlik veya siyasi nedenler ile olabilir ve muhaliflere sadece siyasi seçenek bırakılmaktadır
Suriye krizine kapsamlı bir çözüm olmalı ve siyasi süreç başlatmak için Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 2254 kararı ile ilgili rehberiler gerek olduğunu vurguladılar	Suriye krizine kapsamlı bir çözüm olmalı, 2012 yılında Cenevre açıklamasına göre ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyin 2254 kararında belirtildiği üzere acil bir şekilde siyasi süreç başlatması gerek olduğunu vurguladılar	2012 Cenevre açıklamasında işaret silindi ve siyasi süreç için 2254 kararını koymakla yetindiler
Suriye egemenliğine saygısından başlayıp Suriye halkının çıkarlarını güvence vermek, acil bir şekilde ülkenin istikrarını ve ulusal bağımsızlığını korumak için kanın akmasını durdurmaktadır	Muhalefet Suriye egemenliği ve toprak bütünlüğüne tam saygısını ve Suriye halkının çıkarlarını korumak ve kan dökülmesine son vermek için ihtiyaç duymaktadır	Muhalefetin metninde, kanın akmasını ve istikrarsızlığı nedenleri kendilerini sorumlu tutmaktadır, istikrara önem verdiklerini duyuruyorlar ve kanın dökülmesini sona erdirmek için ihtiyaç duyuyorlar ve istikrarı sağlayan, kan dökülmesinde bir sınır koyan ve ulusal bağımsızlığı korunması için rejim meşru bir kurum olarak sorumludur
Hükümet müzakerelerin yürütülmesi hakkında siyasi uzlaşma için en geç 31/Aralık/2016 tarihinde bir heyet	Muhalefet siyasi çözümün hedefi olan barışçıl yollarla Suriye krizine kapsamlı bir çözüm hakkında yapılacak olan	Rejimin heyet kurma hedefi siyasi uzlaşma için müzakereleri yürütmek, ancak muhalefetin belgesinde belirlenen

kurulmasına söz vermiştir ve hükümet heyet üyelerini bağımsız bir şekilde belirtecektir	görüşmelerde ve garantörlerin doğrudan katılımları ile 17/ocak/2017 tarihine kadar bir heyet kuracaklarına söz verdiler	hedef barışçıl yollarla Suriye krizine kapsamlı bir çözüm için heyet kurmak
Hükümet müzakerelerin yürütülmesi hakkında siyasi uzlaşma için en geç 31/Aralık/2016 tarihinde bir heyet kurulmasına söz vermiştir ve hükümet heyet üyelerini bağımsız bir şekilde belirtecektir	Muhalefet siyasi çözümün hedefi olan barışçıl yollarla Suriye krizine kapsamlı bir çözüm hakkında yapılacak olan görüşmelerde ve garantörlerin doğrudan katılımları ile 17/ocak/2017 tarihine kadar bir heyet kuracaklarına söz verdiler	Garantörlerin katılımları olarak muhalefet heyet kuracaklarına söz verdi, bu demek ki Rusya'ya ve Türkiye'ye hak verip ve doğrudan bir heyet kurabilirler, ancak muhalefet kendi heyetini bağımsız bir şekilde belirtebilir
Suriye Arap Cumhuriyetinin egemenliğinden ve toprak bütünlüğünden başlayıp	Suriye Arap Cumhuriyetinin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygı duyduklarını söylediler	Muhalefet Suriye'nin egemenliğine saygı göstermediler sadece Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygı duyduklarını söylediler, bu demek ki bu ifade bir sonraki hukuki etkiler olacaktır ama rejim Suriye egemenliği ve toprak bütünlüğüne tam saygı duyduklarını aleni bir şekilde duyurdular
Rusya temsilcileri ile koordineli ve acil bir şekilde ülkenin geleceği için istikrarın sağlanması temin etmek	Garantörlerin katılımları ile Rusya ve Türkiye, Ülkedeki durumun acil bir şekilde kapsamlı istikrara önemsediklerini duyurdular	rejimin belgesinde Türkiye yoktur ve Anlaşmanın resmi dil olmasına rağmen, Türkçe anlaşma metni yoktur

<p>Hükümet müzakerelerin yürütülmesi hakkında siyasi uzlaşma için en geç 31/Aralık/2016 tarihinde bir heyet kurulmasına söz vermiştir ve Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti heyet üyelerini bağımsız bir şekilde belirtecektir</p>	<p>Muhalefet siyasi çözümün hedefi olan barışçıl yollarla Suriye krizine kapsamlı bir çözüm hakkında yapılacak olan görüşmelerde, garantörlerin doğrudan katılımları ile 17/Ocak/2017 tarihine kadar bir heyet kuracaklarına söz verdiler ve muhalefet tek başına heyet kurulmasını belirtecekler</p>	<p>Rejimin belgesinde uzlaşma geçmektedir ve muhalefetin belgesinde çözüm geçmektedir</p>
<p>Suriye’de siyasi iç sorunlar için iki heyetin ortak çalışma sonuçlarına göre ---/---/2017 tarihine kadar bir yol haritası çizilecektir</p>	<p>En kısa zamanda Suriye krizi çözmek amacıyla iki heyet ortak çalışma sonuçlarında bir yol haritası çizeceklerdir</p>	<p>Açık bir tarihe kadar iki heyet çözüm için yol haritası çizeceklerdir</p>
<p>İki heyetin çalışmaları garantörler tarafından desteklenecektir</p>	<p>İki heyetin tam çalışmaları garantörler tarafından gözetlenecektir</p>	<p>Rejimin belgesinde destekleme geçiyor gözetleme değil ancak rejimin imzaladığı metinde Türkiye’nin adı silinmesine rağmen bu metinde garantörlerden bahsediyor sadece bir garantör değil</p>

Gerçekliğin gösterdiği geçen günlerde anlaşma gerçekleşmiş rejimin ve destekçileri Fetih el-Şam Cephesini bu anlaşmadan istisna edilmesi hakkında nasıl anlaması ve yorumlayacağı konusunda çelişkiler olmuştur, rejim bu istisna altında Vadi Barada bölgesini bombalamaya devam etti ve Rusya bunu meşru gördü ayrıca Humaimim askeri üssün merak kanalı Информканал авиабазы Хмеймим (dost kara kuvvetleri başkent Şam çevresinde olan Vadi Barada bölgesine saldırmak için tam hakka sahiptir çünkü o bölgede radikal Cebet el-Nusra terör örgütüne katılan savaşçılar var ve Bu saldırılar ateşkes anlaşma şartlarını ihlal etmez) **(Ek 9 bakınız)**.

Ancak ateşkes anlaşmasını imzalayan muhalif gruplar 31/Aralık/2016/ da bir açıklama yaparak Vadi Barada ve diğer bölgelere saldırılar durması için akşam saat 8 kadar Rusya'ya mühlet verdi, açıklamada işaret ettikleri sözler(akşam saat 8 kadar Vadi Barada bölgesine saldırılar durmaz ise Rusya sözlerini yerine getirmediğinden dolayı muhalifler ateşkes taahhütlerinden vaz geçecekler) ayrıca açıklamada (Vadi Barada⁶ bölgesini kurtarmak amacıyla bütün muhalif grupları askeri hazırlıklarını arttırmalarını ve operasyonlara katılması için davet ederiz) bölgede bu saldırılar devam etmesine rağmen muhalifler hiçbir hazırlık yapmadı ve operasyon düzenlemedi.

İkinci: Tepkiler

Yerel Tepkiler

Suriye Rejimi

Suriye rejimin silahlı kuvvetleri bir açıklama yaparak perşembe gecesi, Cuma günü 30 Aralık / tarihinden itibaren Suriye genelinde kapsamlı savaş işlerini durdurulduğunu ilan etti, ek olarak ateşkes kararından istisna edilen terör listesinde sınıflandırılmış olan DAEŞ ve Fetih el-Şam Cephesi (Cephet el-Nusra) ve kendilerine bağlı olan gruplar⁷.

Sonra rejim tarafından hızlı bir şekilde Astana müzakereleri için (heyet oluşturma hakkında anlaşmanın) içeriliğine cevap vererek heyet oluşturma hakkında bir açıklama yayınlamış **(Ek 3 bakınız)** ve 31/Aralık/2016 tarihine kadar Suriye Arap Cumhuriyetinin Hükümeti bir heyet oluşturacaklarını vurguladılar, çünkü müzakereler siyasi uzlaşma içindir ve Suriye Arap Cumhuriyetinin Hükümeti heyet üyelerini

bağımsız şekilde belirtecektir, ayrıca metinde Birleşmiş Milletlerin katkısıyla ve Rus ve Türk garantörlerin desteği ile Suriye'deki krizi çözmek için bir yol haritası çizdiklerinde sözlerini yerine getirmesi dikkat çekerek (Kazakistan Cumhuriyeti) Astana şehrinde gerçekleşecek olan müzakereler için geç 15/Ocak 2017 kadar heyet, muhalif taranın heyeti ile ortak çalışmaya başlayacaktır.

Silahlı Gruplar

Silahlı gruplar tepkileri olayların boyutu ve önemi hakkında tutarsızlık oldu ve bunda grupların rolü eksenli olarak birçok grup onu destekleyecek resmi açıklamalar yayınlamadı, gayri resmi açıklamalarda yetindi (sosyal medya aracılığıyla bazı şahsiyetlerin paylaşımları ve tweetleri)

Karanlık odalarda imzalanan iki farklı anlaşmanın muhalif guruplar çekimser olduğunu ve içten kabul etmediklerini açıkladılar ve anlaşmanın iki farklılığının sorumluluğu garantör Türk tarafı ve anlaşmaya imza atan Türk tarafından yetki alan işeler olduğunu ifade etmektedirler.

Ahrar el-Şam

Anlaşmasının imzalanması, isimlerin yayınlanması ve grupların katılması üzerine, Ahrar el-Şam İslami Hareketi belirlenenlere imza atmadı ve tavrını resmi sözcü Ahmet Kara Ali tarafından(anlaşma ve müzakere süreci hakkında bazı tereddütler vardır bu tereddütler sonra belli olacaktır), medya kaynakları Hareket hakkında yayınlama yaparak(sunulan siyasi sürç bulanık bir şekilde, bilgileri ve referansları tanımlanmamış siyasi çözüm olduğunda temelleri değişebilir bu tür müzakereleri katılmak ve kabul edilmesi için bu noktalar belirtmeli) gösterdi.

Nurettin El-zinki Hareketi

Ateşkes anlaşmasını imzalayan gruplar arasında Nurettin El-zinki Hareketinin yokluğu dikkat çekmektedir, askeri sözcüsü Yüzbaşı Abdüsselam Abdulrazzak bu sözlerle yorumladı (Hareket anlaşmaya imza atmamasına rağmen ateşin durdurmasında söz veriyor) medya üzerinde işaret ettiği yorumlar (biz kanın durması için ve Suriye devrimine zarar vermeyecek şekilde herhangi bir çözümle beraberiz)

ayrıca rejimin anlaşma toplantılarında temsilcileri yoksa zayıf olacaklarını gördü, ateşkes bir ay boyunca devam etmesini bekleniyordu ve bu süre içinde müzakereler olmazsa(askeri operasyonlar olacaktır, ⁹Rusya'nın ciddiyetine güvenerek rejim ve İran tarafından anlaşma hakkında bir ihlal korkusuna işaret etti).

Güney Cephesi

Güney cephenin resmi sözcüsü Isam İdris (ateşkes anlaşmasına katılmaları için herhangi bir uluslararası veya bölgesel taraf iletişime geçmedi) ve onları ilgilendirmez dedi(anlaşma maddelerine bakmadık ve ateşte söz vermiyoruz ayrıca biz herhangi bir ateşkes anlaşması olurken maddelerine bakmadan, anlamadan, istişare etmeden ve katılmadan bu anlaşma hakkında biz tedbirliyiz ve ¹⁰Suriye devriminin çıkarlarına hizmet vermektedir).

Fetih el-Şam Cephesi

Ateşkes anlaşmasından istisna edilen Fetih el-Şam Cephesi – el-Nusra'nın resmi sözcüsü Hüsam el-Şafiy (Suriye'de sorunu bitirmek için siyasi çözüme ulaşan ve ilan edilen anlaşma hakkında biz katılmadık, imzalamadık ve kimseye yetki vermedik) ve anlaşma metninde ESAD'ın kaderi hakkında bir söz olmamasını ve bu anlaşma (tekrar rejimin ürünü) olduğunu dikkat çekti, ayrıca anlaşma maddeleri (İran milislerine ve Rusların işgaline değinmedi ama iki garantörlerin arasında biri Rusya olmuştur). Fetih el-Şam Cephesi – el-Nusra Suriye hakkında bir çözümü rejimi askeri bir şekilde devirmekle olduğunu ve herhangi bir siyasi çözüm rejim erkanlarını güçlendirir, tekrar kendini üretir, bu 6 yıl devrimin verdikleri kurbanlara ve akan kanlara bir ihanet olarak görmektedir(**Ek 4 bakınız**).

Siyasi Muhalefet

Müzakerelerin Yüksek Konseyi

Müzakerelerin Yüksek Konseyi ateşkes anlaşmasını hoş karşılayarak sivillerin acısını durdurmak amacıyla verilen çabalara desteklediğini açıkladı ve askeri gruplara uzmanlık ve teknik destek vermek için hazır olduğunu göstererek Kazakistan Cumhuriyetinin başkenti "Astana" müzakere sürecine katılmak için hazır olduğunu ifade etti, ayrıca savaş işlerin durdurulmasını izlemek ve diğer tarafların bağlılığını sağlamak

için birebir müzakere hakkında görüşülecek konuları belli bir şekilde talep etmiştir ve Güvenlik Konseyin 2254 kararından 12,13 ve 14 insani maddeleri gerçekleştirmek için katkı gösterip ve bunu siyasi geçiş için Cenevre’de yapılacak olan müzakereler hakkında Birleşik Milletlerin ve uluslararası garantilerin çatısı altında gerçekleştirmektedir(**Ek 5 bakınız**).

Ulusal Koalisyonun Muhalefet ve Devrimci Güçleri

Suriye Ulusal Koalisyonun Muhalefeti bir basın açıklaması yayınlamak (bu anlaşma yeni bir fırsat olarak Suriye halkını özgürlük, adalet ve onurlu haklarına bağlılıklarını vurguluyor) dedi. ve ateşkesin ¹¹ilk günde 30/Aralık/2016 Cuma gününde Suriye halkını gösteriye davet etti.

İhvan Müslimin

Suriye’deki İhvan Müslimin cemaati Suriye genelinde olan ateşkes hakkında bir açıklama yayınlamak bu ateşkesi hoş karşıladı ve bu ateşkes önemli ve olumlu bir adım olduğunu kabul gördü, açıklamada (anlaşma hakkında biz garantörlerden bütün tarafla yükümlülük taşımasını talep ediyoruz, özellikle ESAD rejimine ve misillerine, bunu gerçek ve kesin teminatla gerçekleştirmek ve takip etmek ve ateşkes anlaşmasını¹² ihlal eden tarafa nasıl ceza verilmesi hakkında bir mekanizma yapmalarını istiyoruz) dedi(**Ek 12 bakınız**).

Şam Duyurusu

Şam Duyurusu ateşkesi destekleyerek bir açıklama yayınladı, açıklama (Şam Duyurusu Suriye kının kutsal imanından dolayı bu ateşkes anlaşmasını şiddetle destekliyor çünkü özen gösterdiğimiz Suriyelilerin trajedilerine son vermek için, yıkım, evsizlik ve zorla tehcir edilen durumlardan daha fazla vakalar olursa yarayı derinleştirir ve siyasi sahneyi karmaşık hale getirir) (**Ek 10 bakınız**).

Ulusal Koordinasyon Konseyi

Ulusal Koordinasyon Konseyi bir açıklama yayınlamak bu anlaşmayı olumlu gördü, açıklama (Ulusal Koordinasyon Konseyi ateşkes

anlaşmasını hoş karşılayarak, Ulusal demokratik muhalif güçlerin toplantısı için bu ortak arayışı bir ulusal gereklilik teşkil etmiştir ve sonucu siyasi çözüme giderek bunu uluslararası, bölgesel taraflardan ve kutuplaşmadan uzak olmalıdır) dedi (**Ek 11 bakınız**).

Suriye İslami Meclisi

Suriye İslami Meclisi Suriye’de ateşkesi hoş karşıladı ancak rejim ve destekçileri tarafından bu anlaşmada ihlal olursa muhalif gruplara hazır olmaları için çağrıda bulundu ayrıca Meclis Cuma günü gösteri davetlerini destekledi(Devrim Bizi Bir Araya Getiriyor).

Kazakistan Cumhuriyetinin başkentinde yapılacak olan müzakere süreci anlaşma hakkında Meclis bu anlaşma ile ilgili sözleri (planlanan müzakere sürecini devrimin uzman sponsorluğu tarafından yapılmalı ve bunu Suriyelilerin kabul ettikleri beş ilkeler oluşan birincisi katil rejimi düşürmektir ve rejimin başı olan Suriye katili BEŞAR EL-ESAD ı devirmektir) dedi. (**Ek 6 bakınız**).

Muhalif Kişiler

Jusoor Araştırma Merkezi siyasi şahsiyetler ile telefonla görüşüp bu şahsiyetler ateşkes anlaşmasını desteklediler, bu şahsiyetler:

- Abdulbaset Sida: Suriye Ulusal Meclisin eski başkanı, Anlaşma kabul edilebilir, ama dikkatli olunmalı , siyasi ve askeri muhalefet sırt sırat olması gerektiğini söyledi.
- Michael Kilo: Demokratik Değişim Kitlesi başkanı.
- Muaz el-Hatib: Ulusal Koalisyonun eski başkanı, anlaşmayı çok hoş karşıladı ve çözümün başlangıcı saydı.
- Burhan Galyon: Ulusal Koalisyonun eski başkanı, dikkatle anlaşmayı hoş karşıladı.
- Ahmet Ramazan: Ulusal Koalisyonun Medya Bürosu başkanı

Sivil Faaliyetler

Suriyelilerin sivil faaliyetleri Cuma günü (devrim bizi bir araya getirir) sloganı altında bir gösteriye davet etti, bu gösteriyi Suriye’de ateşkes anlaşmasından yararlanmak içindir ve askeri grupların çabalarını birleşmesini talep etmiştir ve Suriye Devrimi’nin hedeflerine ve ilkelerine taahhüt etmektedir¹³.

Vadi Barada bölgesi hakkında , Bölgedeki askeri operasyonları sürdüren rejim güçleri ve Hizbullah ateşkes anlaşmasına uymuyorlar ve orada çalışan faaliyetlerin çıkartılan bildirisinde Fetih el-Şam – el-Nusra'nın bulunmadığını açıkladılar ve Vadiye askeri saldırılar durdurulması taktirde oradaki su kaynağını tamir olması için bir ekip gönderilmesini talep ettiler, ayrıca çıkartılan bildiride ateşkes uygulaması hayata geçirilmesi ve ÖSO'nun müzakere heyeti tarafından bize bildiri geldikten sonra bu anlaşma Vadi Barada bölgesini kapsamında olduğunu söylediler ama biz rejimin ve Hizbullah güçlerinin çok şiddetli saldırılarından şaşırдық çünkü bölgeye ağır saldırılar düzenlediler, 35 varil bombası 10 savaş uçakları tarafından saldırılar ve bir çok noktadan Vadi Barada'ye saldırı yapmış bölgeye sızmaya çalışmıştır, ayrıca bölgenin savaşçıları ateşkes anlaşmasını ihlal etmediler sadece savunmaya devam ettiler, faaliyetlerden(ateşkesi anlaşmasını korumak için sivillerin hayatını korumak amacıyla bu ihaleleri durdurmak gerekir ve anlaşmaya sponsorluk eden ülkelerden sorumluluk kaldırmalarını ve rejim ve taraftarlarına baskı yapılması gerektiğini söylediler)

Kötü insani durumlar hakkında acil tıbbi ihtiyaçları ve insanı yardımların girdirilmesi gerektiğinden dolayı Birleşmiş Milletleri ve Kızılay heyetlerini Vadi Barada bölgesine çağırdılar ve imzayı atan kuruluşlar ve çevresindeki yardım heyeti, Vadi Barada tıbbi heyeti, Vadi Barada medya heyeti, Vadi Barada yerel meclisi, Vadi Barada sivil savunması, Barada el-Hayır kurumu, ve Gavs Barada kuruluşu.(**Ek 7 bakınız**).

Uluslararası Tepkiler

Güvenlik Konseyi

2016 yılının son saatlerinde Güvenlik Konseyi Türk - Rus kararını oybirliğiyle son toplantısında kabul etti.(**Ek 9 bakınız**).

Karar Suriye'de şiddeti durdurmak amacıyla ve siyasi sürecin başartılması için Türk – Rus çabalarını destekledi ve hoş karşıladı.

Güvenlik konseyi tarafından kararı kabul etmesi için konseyde Türk – Rus temsilcileri Suriye durumu hakkında anlaştıkları konuları belge olarak konseye sundular.(**Ek 9 bakınız**).

Rusya

Rusya Cumhurbaşkanı Vladimir Putin Suriye'nin genelinde ateşkes ilanı yaptı. Türkiye ile imzalanan 3 anlaşma belgesinin Suriye'de bir çözüm yolunu açmaya yöneliktir, ve ateşkes uygulaması garantisidir. Yapılan ittifak kontrolü için zemin hazırlamıştır, Suriye barışı müzakere için bir hazırlık beyanıdır, yapılan anlaşmalar yetersiz olduğuna işaret eden Putin özel ilgi ve yardımlaşmaya ihtiyaç olduğunu ve Suriye'deki Rus askeri nüfuzunun durdurulmasını kabul etti, ayrıca Suriye durumu hakkında¹⁴ Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı arayarak ateşkes konusunu görüştü ve ne şekilde uygulama gerektiğini ve Kazakistan toplantısına hazırlık olarak alt yapı görüşmesi oldu, ayrıca Dışişleri bakanı Sergi Lavrof İran dışişleri bakanı Cevat Zarif'ı ve Mısır Dışişleri bakanı Semih Şükrü'yü arayarak Kazakistan Dışişleri bakanı Hayret Aburahmanofu ateşkes anlaşmasını anlattı ve fikirlerini beyan ettiler, Lavrof Astana toplantısına hazırlıkların sürdüğünü söyledi, muhalif gurupların ateşkes anlaşmasına uymaları gerektiğini isteyerek Mevlut Çavuşoğlu ile teflon görüşmesinde oldu, ayrıca Rusya Amerika'nın da yeni başkan Donald Trump döneminde Rus Türkiye ve İran Suriye'deki¹⁵ savaşın durdurulması çabalarına katılmasını beklediklerini beyan ettiler.

Askeri açıdan Rus Cumhurbaşkanı Vladimir Putin Rusya savunma bakanlığının Suriye deki Rus askeri varlığının indirilmesinde mutabık olduğunu lakin terörle mücadelenin sürdürülmesi gerektiğini diyerek sözlerini şöyle dedi (biz imzalanan bütün anlaşmaların yanındayız, Rus askeri Lojistik hizmetleri Tartus hamim üssünde uçaklarımız El BAB'ta DAES'e karşı yürütülen Türk askeri operasyonuna Fırat Kalkanı çerçevesinde yardım ediyor 3 hava saldırısı yapan Rus uçakları 13 DAES¹⁶ unsurlarını öldürmüştür.

Birleşmiş Milletler

Washington ateşkes anlaşmasını hoş karşılayarak ABD'nin dışişleri bakanlığın sözcüsü Mark Toner (şiddeti durduracak, sivillerin canını koruyacak ve siyasi müzakereler için koşulları hazırlık hale getirecek herhangi bir çabayı Birleşmiş Milletleri adına desteklenmektedir) dedi, ayrıca Türkiye ve Rusya'nın Suriye'de ateşkes müzakereleri için anlaşmasını olumlu bir gelişme olduğunu vurgulayıp Birleşmiş Milletler ateşkesin tam¹⁷ uygulanmasını umut etti.

Önceki aşılardan başka ABD'nin anlaşmada yokluğu dikkat çekici olmuştu ve Washington Suriye'de tam kapsamlı ateşkes olması için Rusya ile çalışmıştı ancak çalışmalar tam aktif olmamıştı özellikle ABD seçimlerinden sonra, Başkan Barack Obama'nın görev süresinin sona ermesi.

Avrupa Birliği

Avrupa Birliği ateşkes anlaşmasını destekleyerek Avrupa Birliği'nin siyasi konseyi temsilcisi Federica Mogherini önemli olan çatışan bütün taraflar ateşkes anlaşmasını tamamen uygulamaları lazım ve bunun sayesinde Birleşmiş Milletlerin sponsorluğunda insani yardımlar Suriye'deki muhtaçlara hiçbir engel olmadan ulaştırılabilir, dedi

Mogherini, Avrupa Birliği uluslararası iki tarafın aracılığıyla yapılacak olan Astana toplantısı gibi bir adımı hoş karşıyor, diyerek bu konu hakkında Türkiye dışişleri bakanı Mevlut Çavuşoğlu ile ve Birleşmiş Milletlerin özel temsilcisi Staffan De Mistura ile telefonla görüştü.

daha önce bir yandan İngiltere dışişleri bakanı Boris Johnson ve diğer yandan Mogherini Türkiye dışişleri bakanı telefonla arayarak ateşkes anlaşmasını görüştüler.

Sonra Avrupa yetkilileri Suriye konusu ile ilgili iki toplantı düzenlemek istediler birincisi Ocak ayın ortalarında ve ikincisi 2017 yılının baharında ve tekrar Türk – Rus garantörlüğünde ateşkes anlaşmasını hoş karşılayarak (yeni yılın arifesinde ateşkes olması çok sevindirici) ancak ateşkes uygulandıktan sonra, ¹⁸Şam kırsalında Vadi Brada bölgesinde yaşanan hava saldırılarından ve çatışmalardan endişeli olduklarını söylediler.

Fransa

Fransa Dışişleri Bakanlığın sözcüsü (2336 kararı oybirliğiyle kabul edilmesi uluslararası toplumun ateşkes uygulanması için önemini gösteriyor) ayrıca Fransa, sivillerin hayatı için ve insani yardımların¹⁹ ulaşması için ateşin durdurulmasında saygı gösteriyor, dedi

Arap ve Bölgesel Tepkiler

Türkiye

Muhlifleri destekleyen Türkiye ateşkes anlaşmasının ikinci tarafı olarak Dışişleri Bakanı Mevlut Çavuşoğlu Rusya Dışişleri Bakanı Sergi Lavrof ile yaptığı toplantılardan sonra ateşkes anlaşmasına vardıklarını beyan ederek açıklamasında Türkiye'nin uzun zamandır Suriye'deki savaşın durdurulması için büyük çaba sarf ettiğini ve insanı yardımların ulaştırılması amacıyla büyük gayret gösterdiğini ifade etti bilinen o ki muhalefet ve ESAD rejiminin Suriye'de bir siyasi çözüm arayışı görüşmeleri başlamıştır, ve bütün taraflar arasında ateşkes ittifakına varılmıştır ancak Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin tanımladığı terör²⁰ örgütleri istisna edilmiştir, daha sonra bu konuya ilişkin Mevlut Çavuşoğlu'nun işaret ittiğini ve ismini vermeden bazı devletlerin ateşkes sürecini sabote etmek faaliyetlerinin olduğunu söyledi, Türkiye'nin bunu iyi bildiğini ve İran Dışişleri Bakanı Cevat Zarif ile 3 gün içerisinde 20 defa telefon görüşmesi yaptıklarını ve İran'ın Hizbullah ve ESAD rejimine baskı yapması gerektiğini söyledi Moskova'nın vaat ettiği gibi. Ayrıca Türkiye, ABD'nin bu siyasi çözüm sürecine katılmasından memnuniyet duyacağını Astana toplantısı dahil olmak üzere ABD'nin Rus diplomatlarını kovmasına rağmen ve ABD'nin bu davranışın bir hata olduğunu²¹ işaret ederek Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan temennisi Suriye'de bir ateşkesin insanlığa ve hayırlara vesile olmasını Kosova'da Kosova Cumhurbaşkanı Haşim Taci ile yaptığı ortak basın toplantısında Suriye'deki ateşkes sürecine katkı yapan başta Rusya Cumhurbaşkanı Vladimir Putin olmak üzere herkese teşekkür etti ve Türkiye'nin terörle mücadelesi başta DAESH olmak üzere devam edeceğini ve vatandaşların güvenliğini tamamen sağlayana kadar ve bu konuda taviz vermeden²² devam edeceklerini söyledi, ama Türkiye Başbakanı Binali Yıldırım PYD'nin ateşkes kapsamında olmadığını bir terör örgütü olduğunu söyledi ve Suriye'de ve bölgede bu ateşkes akan kanın durması insanların çilesi ve azabı bitmesini ümit ettiklerini söyledi²³.

İran

İran Üçlü Ankara müzakerelerinin bir parçasıydı Rusya Türkiye İran müzakerelerinden sonra yapılan Moskova ilanı ateşkes kararına Tahran dolaylı olarak ortak katılmıştır .

Konuya ilişkin ateşkes kararına ilk açıklama Dışişleri Bakanı Cevat Zarif twitter hesabından açıklamasında ateşkes ittifakı büyük bir başarı olduğunu beyan etmiştir ayrıca Rusya Dışişleri Bakanını arayarak tebrik niteliğinde mesajlar vermiştir ve iki taraf anlaşarak ittifakın başarıya ulaşması için üçlü görüşmelerin Rusya, Türkiye ve İran arasında koordineli bir şekilde devam etmesinin gerektiğini fikir birliğine varmışlardır, ve rejim ile muhalefet müzakerenin başlaması Kazakistan²⁴ Astana'da zemin hazırlayan bir üçlü ittifak olmuştur, ama İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani Suriye rejiminin genel istihbarat müdürü Ali Memlukü Tahrana dâvet ettikten sonra Dışişleri Bakanı Velit Elmuallimi resmi törenle kabul etmesi ve İran'ın Suriye rejimine desteğinin süreceğini ve ikili ilişkilerin terörle mücadele²⁵ çerçevesinde geliştirilmesi için gayret gösterilmesinin altını çizdi. ayrıca Ruhani Rusya Cumhurbaşkanı Vladimir Putin'den gelen telefon görüşmesinde ateşkes konusu önemini ve çatışmaların sona ermesi gerektiğini ve Astana toplantısına koordineli bir şekilde gidilmesi ve Suriye'deki savaşın son bulması gerektiğini belirttiler²⁶.

Diğer taraftan İran milli meclisinin genel sekreteri Ali Şamhani açıklamasında İran'ın Suriye'deki siyasi çözüme bakış açısını şöyle izah etmişti(herhangi bir çözüm yolu Suriye'nin toprak bütünlüğünü ve egemenliğini zayıf kılacaksa veya topraklarının bir kısmını terör örgütlerinin hakimiyeti altında bırakacaksa veya yabancı güçlerinin işgaline uğratacaksa böyle bir çözüm yolu Suriye halkının ulusal çıkarları ile çatışacaktır ve bölge ülkelerine tehdit oluşturacaktır, onun için böyle bir çözüm başarısız olmaya mahkumdur ve tek çözüm yolu Suriye'nin güvenliğini sağlayacak ve istikrarı getirecek yol, yılmadan terörle mücadeleden geçer, ve bu çerçevede müzakerelerin devam etmesi ve ulusal bir ittifaka varılması ve genel bir seçime gidilmesi ile çözüm olur ancak)²⁷ açıklamasında bulunmuştur.

Arap Devletlerin Birliği

Arap devletlerin birliğinin genel sekreteri Ahmet Ebu El-gayz suriye geneline ateşkes olduğunu duyurarak (Suriye krizi Arap konumunda bir unsur olarak bu kriz hakkına ateşkes olması siyasi özüme ulaştırır)²⁸.

04/01/2017/ tarihinde Arap Devletlerin Birliği kalıcı temsilcilerin düzeyinde toplantı düzenleyerek ateşkes anlaşmasını ele aldılar,

toplantıya (Suriye BM temsilcisinin yardımcısı Remzi İzzettin)katılabilir.

20/Aralıkta Arap Devletlerin Birliği dışleri bakanların düzeyinde bir acil toplantısının sonunda (ESAD ve rejime destekleyen güçleri ve Suriye halkının acısına neden olan her kimse ve terör grupların yapıları uygulamaları kınadılar).

Arap Dışleri Bakanları Suriye Arap Cumhuriyeti'nin egemenliği, bağımsızlığı ve toprak bütünlüğü taahhütlerini gösterdiler

Suriye krizinin tek çözümü siyasi çözüm olarak tüm Suriyeli tarafların katılımı ve bunu Suriye halkının isteklerini karşılamak için esaslı olduğunu vurguladı.

Katar

Arapların tepkileri arasında Doha Suriye'de ateşkes anlaşmasını hoş karşılayarak bu anlaşma Suriye halkının acısını hafifletmek için katkı olduğunu ve gerçekleştirilirse ve rejim bu anlaşmayı²⁹ ihlal etmezse Suriye'de kalıcı ve kapsamlı bir ateşkes olacağını söyledi ve bunun sayesinde sivillerin hayatına güvence verir ve insani yardımlar sahiplerine ulaşır, dedi.

Suudi Arabistan

Bu raporun sonuna kadar herhangi bir resmi tepki göstermemiştir ayrıca Suudi Arabistan ateşkes anlaşmasından razı olmadığını gösterdi.

Bahreyn

Bahreyn Dışleri Bakanı ateşkes anlaşmasını hoş karşılayarak açıklamasında(Suriye krizi hakkına bu anlaşma siyasi çözüme ulaşmak için büyük ve önemli bir adım olduğunu ve istikrarı korumak amacıyla siyasi uzlaşmaya giden yolda bütün tarafların ateşkes anlaşmasına saygı göstermelerini umut etti, Suriye'deki krizi sona ermek için ve toprak birliğini ve kurumların gücünü korumak ve kardeş Suriye halkının güvenliğini ve istikrarı ve refahı³⁰ sağlanması için Cenevre 1 açıklamasına istinaden barışçı siyasi çözüme ulaşmak amacıyla uluslararası çabaların artmasını diledi)

Mısır

Mısır Dışleri Bakanı bütün taraflar ateşkes anlaşmasında yükümlülük taşımalarına davet ederek, şiddet ve savaş sonucundan Suriye halkının

yaşadığı acıları sona erdirmek için bir adımdır, Terörizme ve aşırılığa karşı mücadelenin devamı ve terörist grupların³¹ hedefleme halini sürdürülmesi ile siyasi müzakerelerin tekrar başlaması için yeni bir yoldur.

Mısır Dışişleri Bakanı sözcüsü Ahmet Ebu Zed, Kahire, Suriye'de³² ateşkes anlaşmasına katılma imkanını gözden geçiriyor, dedi .

Ürdün

Medya İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı ve Ürdün hükümet sözcüsü Muhammed Momani hükümeti Suriye krizinin yaklaşık altı yıl siyasi bir çözüm elde etmek için, halkı tekrar dönmek için, istikrarın ve güvenliğin sağlanması için önemli ve ciddi bir adımdır. Ürdün Suriye'de barış ve istikrarın sağlanması için şiddet ve çatışmaları³³ durdurmak amacıyla krizinin başından tek çözüm olarak siyasi bir çözüm arayışına davet etti.

Tunus

Tunus Dışişleri Bakanlığın açıklamasında(anlaşma kapsamlı bir çözüme giden bir yol olarak Suriye halkının katlandığı trajedilere ve acılara son vermektedir, ayrıca kapsamlı siyasi³⁴ çözüme ulaşmayı amaçlayan müzakerelerde çatışmanın çeşitli tarafların gösterdikleri hazırlıklardan dolayı memnuniyet duymaktadır.

Cezayir

Cezayir Dışişleri Bakanlığın sözcüsü Abdülaziz Bin Ali Şerif: (Suriye'de ateşkes anlaşmasını hoş karşılıyoruz, bu anlaşma siyasi çözüme yol açarak Suriye ve halkının³⁵ çıkarlarını dikkate alıp, müzakerelerin başlatılması için bütün tarafları ateşkes anlaşmasında yükümlülük taşımalarını davet ediyoruz) dedi.

- ¹ 26-12-2016 Jusoor Araştırma Merkezi: Halep'ten tehcir etme anlaşması <https://goo.gl/ogZLP8>
- ² Rusya, İran ve Türkiye toplantıdan sonra Suriye üzerindeki Moskova Duyurusu. "CNN, 20/12/2016 <https://goo.gl/SZaQsY>
- ³ Suriye genelinde çatışan taraflar arasında bir ateşkes ilanına ilişkin yapılan açıklamada. Dışişleri 29/12/2016 Türk Cumhuriyeti Bakanlığı <https://goo.gl/G3c68X>
- ⁴ Suriye genelinde çatışan taraflar arasında bir ateşkes ilanına ilişkin yapılan açıklamada. Dışişleri 29/12/2016 Türk Cumhuriyeti Bakanlığı <https://goo.gl/4Ldi83>
- ⁵ Rusya Savunma Bakanlığı Suriye'deki ateşkesi katılan silahlı grupların listesini yayımlar. "Russia Today, 29.12.2016 <https://goo.gl/U4ebp7>
- ⁶ Silahlı muhalefet Suriye'de ateşkes çöküşü konusunda uyardı. Al Jezire Net, 2016/12/31 <https://goo.gl/Nlj2jF>
- ⁷ Ordu Genel Komutanlığı, Suriye topraklarında kapsamlı savaş işlerini duyurdu. Arap Suriye Haber Ajansı, 29-12-2016 <https://goo.gl/72XthN>
- ⁸ Ahrar el-Şam ateşkes anlaşmasından neden tereddüt ettiklerini söylüyor (Derar El-Şam Haber Ajansı) 2016/12/30, <https://goo.gl/fgHZR0>
- ⁹ Ahrar el-Şam sözcüsü: Biz ateşkes anlaşmasını imzalamadık ve anlaşmada tereddütlüyük, Smart ajansı, 2016/12/29, <https://goo.gl/vOdg00>
- ¹⁰ Isam İdris (Kullana Şurakaa): biz ateşkeste söz vermiyoruz çünkü maddelerine bakmadık
- ¹¹ yarın özgür Suriye halkının onurlu cuması döner , Suriye muhalif ulusal koalisyonun sitesi ,2016-12-29<https://goo.gl/XrcLRn>
- ¹² Ateşkes anlaşma duyurusu hakkında tepki Suriye'de İhvan Müslimin 30-12-2016, <https://goo.gl/Z6Uxxa>
- ¹³ devrimi bizi bir araya getirir gösterileri Suriye'nin farklı şehirlerinde, Al Jezire Net, 30-12-2016, <https://goo.gl/c1DbmR>
- ¹⁴ Suriye'de ateşkes anlaşması başlıyor BBC.30/12/2016 <https://goo.gl/L9nGQA>
- ¹⁵ Lavrov ve Çavuşoğlu grupların ateşkeste sözlerinde durmalarını önemini gösteriyorlar "Rusya Bugün, 30-12-2016 <https://goo.gl/H8fhwY>
- Lavrov Zarif ile Suriye'de ateşkes anlaşmasını telefonla görüşüyor . Nbn ", 29-12-2016 <https://goo.gl/2a4a1D>
- Lavrov Suriye ateşkes anlaşmasının içeriğini Mısırlı meslektaşları ile görüşüyor. Sputnik, 29/12/2016. <https://goo.gl/95nJyg>
- Rusya ve Kazakistan dışişleri bakanları Suriye hakkında gelecek müzakereleri görüşüyor .Reuters, 2016/12/30 <https://goo.gl/gZMIDI>
- ¹⁶ Ateşkes olduktan sonra Rusya Suriye'de askeri nüfuzunu azaltacak duyurusunu yaptı ve Trapın uzlaşma sürecine katılmasını ümit etti .2016-12-30 <https://goo.gl/gZMIDI>
- "Türkiye, Suriye Kuzeyinde El-BaB savaşlarında Rus savaş uçaklarında 1 katılımını açıkladı." Syria News, 30/12/2016 <https://goo.gl/12JVqa>
- ¹⁷ Washington: Suriye ateşkes anlaşması olumlu bir gelişme "Körfez Online 30/12/2016 <https://goo.gl/hComw>
- ¹⁸ Avrupa Birliği Suriye'de ateşkes duyurusunu memnuniyetle karşılıyor DW 2016/12/30. <https://goo.gl/jyZroh>
- Mugireny AB Suriye için iki toplantı yapmak niyetli olduğunu açıkladı." Anadolu Ajansı, 2016/12/31 <https://goo.gl/7k1DoJ>
- ¹⁹ Fransa Suriye'de ateşkes tam saygısını gösteriyor Suudi Basın Ajansı. 31/12/2016. <https://goo.gl/nUa3NE>

- ²⁰ Türkiye: ateşkes bu gece ... ve tüm Suriye topraklarını içeriyor "yeni Arap, 29-12-2016 <https://goo.gl/xiWssV>
- ²¹ Türkiye Suriye'deki ateşkesi sabote etmek isteyen devletler ve grupları var. Sky News Arabia, 31-12-2016. <https://goo.gl/jrnbMM>
- Türkiye Suriye'deki ateşkesi sabote etmek isteyen devletler ve grupları var. Sky News Arabia, 31-12-2016. <https://goo.gl/jrnbMM>
- ²² Cumhurbaşkanı Erdoğan: Biz Suriye için yatığımız ateşkes anlaşmasını hayra vesile olmasını diliyoruz TRT 30/12/2016. <https://goo.gl/MMGtrD>
- ²³ Yıldırım: Suriye'de acının sona varması için bu anlaşma bir başlangıç olmasını diliyorum, TRT, 30-12-2016 <https://goo.gl/2LXQuK>
- ²⁴ İran'ın ateşkes hakkında ilk yorumu Arabi 21, 2016/12/30. <https://goo.gl/BORi7O>
- ²⁵ Ruhani Elmualim'e zaferi elde etmek için desteklerin sürdürülmesini vurguladı Dam Press, 31-12-2016. <https://goo.gl/5pPYus>
- ²⁶ Putin Ruhani'ye: biz ateşkes anlaşmasını terör grupların içermesini izin vermeyeceğiz 2016/01/01 ISNA, terörist grupların <https://goo.gl/cSNADF>
- ²⁷ Şamhani terör grupları olmayan gruplara ateşkesteki yararlanıp müzakerelere dönmelerini çağırdı Fars Haber Ajansı, 2016/12/31. <https://goo.gl/oGwzts>
- ²⁸ Genel sekreter Suriye'de ateşkes anlaşmasını hoş karşıladı, Arap devletleri birliği 29/12/2016. <https://goo.gl/RIWCaA>
- ²⁹ Suriye'de ateşkes.. katar hoş karşılıyor, Cenevre 1 belgesine göre hızlı bir siyasi çözüme ulaşmasını diliyor "CNN, 30-12-2016 <https://goo.gl/vSrQHd>
- ³⁰ Bahreyn Dışişleri Bakanlığı Suriye'de kapsamlı bir ateşkes anlaşmasını memnuniyetle karşılıyor." Bahreyn Dışişleri Bakanlığı 30/12/2016. <https://goo.gl/dWG8df>
- ³¹ Kahire: Suriye'de ateşkes anlaşmasını yorumluyor Rusya Bugün, 29-12-2016. <https://goo.gl/jiqssX>
- ³² Kahire, Suriye'de³² ateşkes anlaşmasına katılma imkanını gözden geçiriyor Rusya Bugün, <https://goo.gl/LzS83g>
- ³³ Ürdün: ateşkes anlaşmasını hoş karşılıyor , UK Bugün 2016/01/01. <https://goo.gl/pA0NVi>
- ³⁴ Tunus: ateşkes anlaşmasını hoş karşılıyor SPA 30/12/2016. <https://goo.gl/0CpIof>
- ³⁵ Cezayir: Suriye'de ateşkes siyasi çözüm yolunu açıyor "Rusya Bugün, 30-12-2016 <https://goo.gl/JWjaN3>..

جسور للدراسات
JUSOOR for STUDIES

Kavalik Mah. Fevzi Çakmak CD.
Sevil Apt. N11 D8, 27060
Gaziantep - Turkey
+90 537 558 5821

info@jusoor.co

www.jusoor.co

@jusoorstudies